

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Невропсихопатологія та клініка інтелектуальних порушень			
		Статус дисципліни обов'язковий компонент			
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка				
Спеціальність	016.02 Спеціальна освіта.(Олігофренопедагогіка)				
Освітньо-професійна програма	Спеціальна освіта. (Олігофренопедагогіка і логопедія)				
Рівень вищої освіти	I бакалаврський				
Форма навчання	денна				
Курс	2				
Семестр	3				
Обсяг дисципліни	Кредити	3,5	Години	105	
	Лекційні			18	
	Практичні/семінарські			18	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			69	
Семестровий контроль	екзамен				
Викладач	Кашуба Людмила Володимирівна, канд.пед.наук, доцент				
Контактна інформація	kashubamila@gmail.com https://orcid.org/0000-0002-4569-3205				
Кафедра	педагогіки та спеціальної освіти				
Факультет	педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання	<p>Курс розрахований на сучасні досягнення в галузі невропсихопатології та клініки інтелектуальних порушень.; діагностування синдромів порушень вищих психічних функцій при локальних ураженнях кори головного мозку; розмежування клінічних та психолого-педагогічних проявів мовленнєвих порушень.</p> <p>Відповідає на питання встановлення закономірностей та особливостей навчально-виховного процесу в спеціальних закладах для дітей з неврологічними розладами та порушеннями мовленнєвого розвитку; використання різних спеціальних технічних засобів, які допомагають дітям з неврологічними розладами в їх пізнавальній діяльності та встановленні контакту з оточуючим світом; застосування міждисциплінарних та системних підходів; визначати ефективні шляхи та засоби профілактики невротичних станів; виявляти особливості та шляхи покращення життя та діяльності дітей із психофізичними порушеннями в соціальному оточенні (сім'ї, трудових та навчальних колективах). Дисципліна займає значуще місце серед різних курсів в освітній програмі</p>				
Мета	<p>Мета курсу “Психоневропатологія та клініка інтелектуальних порушень” – висвітлити закономірності і особливості розвитку, виховання та навчання дітей з інтелектуальними порушеннями, у яких внаслідок фізичного або морфологічного дефекту порушується нормальний хід загального розвитку. Показати, що такі відхилення в розвитку викликані хвороботворним впливом і виникає необхідність створення спеціальних умов для навчання та виховання таких дітей; дати майбутньому педагогу, дефектологу сучасні знання про особливості нервової системи, психічного розвитку дітей з особливими потребами, про механізми перебігу психічних процесів, пов'язаних з порушенням психіки, нервової системи, визначити</p>				

	корекційно-розвивальні підходи та методи діагностики
Компетентності	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Фахові компетентності (ФК):</p> <p>СК-6. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями психофізичного розвитку в спеціальних та інклюзивних дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах, реабілітаційних установах.</p> <p>СК-9. Здатність застосовувати основні технологічні підходи до планування власної професійно-корекційної діяльності відповідно до порушень психофізичного розвитку та з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей осіб з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>СК-15. Здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку дітей з порушеннями психофізичного розвитку.</p>
Програмні результати	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</i></p> <p>РН 3 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.</p> <p>РН 9 Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах середньої освіти тощо.</p> <p>РН 16 Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.</p> <p>РН 17 Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p>
Зміст дисципліни	<p align="center">Клініка інтелектуальних порушень</p> <p align="center">Розділ 1. Психолого-педагогічна характеристика дітей з розумовою відсталістю</p> <p>Тема 1. Поняття «розумова відсталість». Причини виникнення. Ступені розумової відсталості</p>

Тема 2. Олігофренія. Класифікація та клініка олігофреній. Деменція. Форми та клініка деменцій. Логопедична допомога дітям з розумовою відсталістю.

Розділ 2. Психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку

Тема 3. Поняття «затримка психічного розвитку». Класифікація ЗПР. Загальна психолого-педагогічна характеристика дітей із ЗПР. Зміст корекційно-розвиткового навчання дітей із ЗПР Система освіти дітей з порушеннями інтелекту

Невропсихопатологія

Розділ 3. Невропатологія

Тема 4. Вступ до невропатології. Невропатологія, її завдання та зв'язок з дефектологією. Будова, функції та патологія вегетативної нервової системи.

Тема 5. Основні неврологічні синдроми. Периферичний параліч, його причини та симптоми. Центральний параліч, його причини та симптоми.

Тема 6. Патологічні процеси, які ушкоджують нервову систему.

Розділ 4. Психопатологія сенсорних систем

Тема 7. Поняття про психічне здоров'я. Психологія регуляції поведінки. Види порушень чутливості. Зорові порушення та причини їх виникнення. Порушення слуху, їх причини та симптоми протікання. Порушення вищих кіркових функцій.

Тема 8. Зміст і задачі психопатології. Етіологія, патогенез і класифікація психічних захворювань. Загальна психопатологія.

Тема 9. Психопатологічна оцінка особливостей психічного стану при розумовій відсталості

Критерії оцінювання роботи студентів

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

*методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування,
*екзамен.

*Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; звіт, реферат, есе.

*Комп'ютерного контролю: тестові програми.

*Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз

Розподіл балів, що присвоюються студентам: поточний контроль – 20, самостійна робота -18, модульні контрольні – 22, залік – 40. Форма підсумкового контролю: залік. Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Таблиці відповідності шкалоцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти»: 90-100 і більше - А (відмінно); 82-89 - В (дуже добре); 75-81 - С (добре); 67-74 - D (задовільно); 60-66 - E (достатньо); 35-59 - FX (незадовільно з можливістю повторного складання); 34 і менше - F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)

Політика курсу

Виконання завдань практичного заняття контролюється під час проведення відповідного практичного заняття. Поточний

контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно з конкретними цілями кожної теми. Результати поточного контролю з практичного заняття фіксуються в журналі обліку навчальних занять групи на окремій сторінці за відповідну тему. Критеріями оцінювання практичних занять є:

0 балів – відсутність студента на занятті;

1 бал – присутність студента на занятті, наявність в зошиті частини роз'язаних задач;

2 бали – наявність в зошиті всіх задач, розв'язаних на занятті; участь у розв'язанні задач, володіння основними поняттями відповідної теми;

3 бали – наявність в зошиті всіх задач, розв'язаних на занятті; активна участь у розв'язанні задач, вміння самостійно розв'язувати задачі відповідної теми з семестрового завдання;

При усних (письмових) відповідях додатковими критеріями оцінки мають бути:

- *повнота розкриття питання;
- *логіка викладання, культура мовлення;
- *емоційність та переконанність;
- *використання посилення на основну та додаткову літературу (підручники, навчальні посібники, журнали тощо);
- *підготовка та супроводження усної відповіді (доповіді) мультимедійною презентацією матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, а також інших різних технічних засобів (слайдів, схем, макетів, власних малюнків тощо);
- *аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Мінімальним позитивним результатом участі студента у занятті має бути наявність в зошиті всіх задач, розв'язаних на занятті, володіння основними поняттями і законами відповідної теми.

Пропущенні заняття студент зобов'язаний відпрацювати.

Кожний модуль включає бали за відвідування лекцій, практичних занять, поточну роботу студента на практичних, виконання самостійної роботи, написання модульної контрольної роботи. Виконання модульної контрольної роботи здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Змістовий модуль (кожний) – 20 (7- практичні, 6 –виконання самост. роботи, 7- макс. кількість). Екзамен - 40. Підсумкова оцінка - 100

Методичне забезпечення

1. Кашуба Л.В. Лекції та практичні завдання онлайн в класрумі
2. Kolesnyk, A., Barna, C., Kashuba, L., Biriukova, T., Rudenko, T., & Khrabra, S. (2022). The Neurovegetative Status of Children 5-7 Years Old. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 13(4), 421-435. <https://doi.org/10.18662/brain/13.4/396> (Web of Science)
3. Кашуба Л.В., Вдовенко В.В. Методичні основи навчання елементам комп'ютерної графіки молодших школярів із легким ступенем порушення інтелектуального розвитку // Наукові записки / Ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Випуск 190. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020. С. 85-90.
4. Кашуба Л., Стрілець, В. (2021). НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У КОМПЕНСАЦІЇ ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ. *InterConf*, (42), 362-368. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.02.2021.033>
5. Сердюк Д., Кашуба Л. (2021). СИМПТОМАТИКА ТА МЕХАНІЗМИ ВИНИКНЕННЯ АФАЗІЇ У ДОРОСЛИХ. Збірник наукових праць SCIENTIA.

	<p>вилучено із https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/9625</p> <p>6. Онтогенетичні аспекти мовлення: методичні рекомендації до вивчення курсу для здбувачів денної форми навчання спеціальність 016 “Спеціальна освіта”, першого (бакалаврського) рівня / укладачі: Барна Х.В., Касьяненко О.М., Кашуба Л.В. Мукачево: МДУ, 2022 72 с. (2,4 др.ар.)</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотека ім. В.І.Вернадського [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.nbuiv.gov.ua 2. Бібліотека [Електронний ресурс] // режим доступу: http://library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf 3. Словники України on-line [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/ http://exp.phys.univ.kiev.ua/ua/Study/Lab/optics.pdf <p>https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%96%D0%BD%D0%B7%D0%B0</p> <p>https://ukrshealth.ru/rizne/materiali-dlja-likariv/14766-doslidzhennja-gostroti-zoru.html</p> <p>https://ukrshealth.ru/rizne/materiali-dlja-likariv/14766-doslidzhennja-gostroti-zoru.html</p> <p>https://scicenter.online/oftalmologiya-scicenter/gostrota-zoru-141557.html</p> <p>https://ukrshealth.ru/rizne/materiali-dlja-likariv/14764-doslidzhennja-binokuljarnogo-zoru.html</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Григорова І.А. Неврологія : національний підручник [за ред. проф. І.А.Григорової, проф. Л.І.Соколової]. Київ : «Медицина», 2015. 640с. 2.Психіатрія і наркологія: нац. підруч. для студентів ВНЗ - мед. ун-тів, ін-тів и акад. Г. Т. Сонник та ін. 3-е вид., випр. Київ : Медицина, 2017. 422 с.
	<p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Віничук С.М. Нервові хвороби : підручник [за ред. проф. С.М.Віничука, проф. Є.Г.Дубенка]. К : «Здоров'я», 2001. 696с. 2.Дитяча психіатрія: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закладів ІV рівня акредитації, лікарів-інтернів та лікарів-курсантів вищ. мед. навч. закладів (ф-тів) післядиплом. освіти [за ред. Г. М. Кожина, В. Д. Мішієва]. К : Медицина, 2014. 375 с. 3.Клінічна психіатрія: навчальний посібник [за ред. І.Д.Спіріної]. Дніпро : Домінанта принт, 2018. 124 с. 4.Критерії діагностики і лікування психічних розладів та розладів поведінки у дорослих : клінічний посібник [за ред. проф. П.В. Волошина, проф. В.М. Пономаренка, проф. О.К. Напрєєнка, проф. Н.О. Марути та ін.]. Харків : Арсис. 2000. 303с 5.Михальська Ю.А. Особливості фізичного розвитку та психопатологічна структура недорозвитку при інтелектуальних порушеннях. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Випуск 19. Т. 1. 208с. С.150-151

	<p>6. Михальська Ю. А., Рудзевич І. Л. Психогімнастика, як метод корекції емоційної сфери особистості. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Випуск 20. Т. 1. 176 с. С.122-123</p> <p>7. Наркологія : Психічні та поведінкові розлади, спричинені зловживанням психоактивними речовинами: довідкове видання. О. К. Напресенко. Київ : Здоров'я, 2011. 207 с.</p> <p>8. Неврологія : підручник [за ред. проф. В.М.Шевага, проф. А.В.Паснок]. Київ : «Медицина», 2009. 656с.</p>
	<p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотека ім. В.І.Вернадського [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.nbu.gov.ua 2. Бібліотека МАУП [Електронний ресурс] // режим доступу: library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf 3. Словники України on-line [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/